

Sauvage, Lejeune (věc C-602/17)

Datum rozhodnutí: 24. října 2018

Závěr: *Právo EU nebrání takovému daňovému režimu členského státu, který vyplývá z daňové úmluvy směřující k zamezení dvojímu zdanění, který podrobuje osvobození příjmů rezidenta plynoucích z jiného členského státu, souvisejících se zaměstnáním zastávaným v naposled uvedeném státě, od daně pod podmínkou, že činnost, na základě které jsou vypláceny tyto příjmy, je skutečně vykonávána v uvedeném státě.*

Skutkové okolnosti: B. Sauvage a K. Lejeune mají bydliště v Belgii, kde podléhají dani z příjmů fyzických osob týkající se jejich celosvětových příjmů. B. Sauvage je zaměstnán ve společnosti se sídlem v Lucembursku. V souvislosti s funkcí poradce, které vykonává, absolvuje krátké služební cesty a účastní se schůzí na účet svého zaměstnavatele mimo území posledně uvedeného státu. Za zdaňovací období let 2007 až 2009 uvedl B. Sauvage ve svém daňovém přiznání svůj plat jako příjmy zdanitelné v Belgii, ale současně jej uvedl v plném rozsahu jako příjmy osvobozené od daně s výhradou progresu. V návaznosti na kontrolu týkající se místa výkonu zaměstnání B. Sauvageho orgány belgické daňové správy opravily základy daně týkající se těchto tří zdaňovacích období. Tyto daňové orgány měly za to, že podle čl. 15 odst. 1 belgicko-lucemburské úmluvy byla část odměn ze závislé činnosti, kterou B. Sauvage zastává v Lucembursku, jež připadá na dny, během nichž B. Sauvage ve skutečnosti vykonával své zaměstnání mimo lucemburské území, zdanitelná v Belgii. B. Sauvage a K. Lejeune podali stížnosti proti rozhodnutím těchto orgánů daňové správy, které se jich týkají. Vzhledem k tomu, že tyto stížnosti byly uvedenými orgány daňové správy zamítnuty, podali dotčení žalobu k soudu prvního stupně v Lutychu, v níž zpochybnili výklad čl. 15 odst. 1 této úmluvy provedený těmito orgány.

Právní stránka: Zprv je třeba konstatovat, že příjmy belgického rezidenta související s jeho zaměstnáním zastávaným v Lucembursku, pokud je činnost, na základě které jsou vypláceny tyto příjmy, ve skutečnosti vykonávána mimo území Lucemburska, nepodléhají jinému zacházení než příjmy související s vnitrostátním zaměstnáním. Podle

všeho tedy tvrzené znevýhodnění souvisí s volbou smluvních států belgicko-lucemburské úmluvy týkající se hraničního určovatele, pokud jde o rozdělení jejich daňové pravomoci týkající se příjmů dotčených zaměstnanců a s příznivějším daňovým zacházením, kterému v Lucembursku podléhají zdanitelné příjmy zaměstnanců, a nikoli s méně příznivým daňovým zacházením s těmito příjmy Belgickým královstvím. Zadržet ani okolnost, že příjmy ze zaměstnání zastávaného v Lucembursku, které jsou vypláceny belgickému rezidentovi a připadají na dny, během kterých byla činnost, na základě níž jsou tyto příjmy vypláceny, ve skutečnosti vykonávána mimo území Lucemburska, podléhají zdanění v Belgii, nelze považovat za okolnost, která tohoto rezidenta vystaví méně výhodnému zacházení než zacházení vyhrazenému belgickému rezidentovi, který zastává zaměstnání v Belgii a pravidelně nebo příležitostně ve skutečnosti vykonává své zaměstnání mimo tento členský stát, protože příjmy ze zaměstnání druhého z těchto rezidentů se v plném rozsahu zdaní v Belgii, zatímco příjmy ze zaměstnání prvního z těchto rezidentů se v tomto státě zdaní pouze v rozsahu, v jakém je činnost, na základě níž jsou dané příjmy vypláceny, skutečně vykonávána mimo Lucembursko. Zatřetí nelze tvrdit ani to, že s belgickým rezidentem vykonávajícím zaměstnání v Lucembursku, které je ve skutečnosti pravidelně nebo příležitostně vykonáváno mimo území tohoto státu, je zacházeno méně příznivě než s belgickým rezidentem, který zastává zaměstnání rovněž v Lucembursku, ale pro nějž je jeho přítomnost v naposled uvedeném státě nezbytná, a tudíž vykonává své zaměstnání pouze na území tohoto státu. Na oba se totiž vztahuje nárok na osvobození od daně stanovený belgicko-lucemburskou úmluvou a belgické vnitrostátní právní předpisy, pokud jde o jejich příjmy ze zaměstnání připadající na dny, během kterých bylo jejich zaměstnání skutečně vykonáváno v Lucembursku. Pouhá okolnost, že nárok na daňové zvýhodnění je podmíněn tím, že daňový poplatník prokáže, že jsou dodrženy podmínky kladené na získání tohoto nároku, nebo že existuje určitá nejistota, pokud jde o určení daňové zátěže od počátku daňového období, nemůže sama o sobě představovat překážku ve smyslu unijního práva.

Související judikatura: rozsudky ze dne 30. června 2011, *Meilicke a další*, C-262/09, EU:C:2011:438, jakož i ze dne 9. října 2014, *van Caster*, C-326/12, EU:C:2014:2269, ze dne 19. listopadu 2015, *Bukovansky*, C-241/14, EU:C:2015:766.

Relevantní právní úprava: Článek 45 SFEU.

Čepelnik d.o.o. (věc C-33/17)

Datum rozhodnutí: 13. listopadu 2018

Závěr: *Právo EU brání takové právní úpravě členského státu, podle které příslušné orgány mohou požadovat po objednateli díla usazeném v tomto členském státě, aby pozastavil platby svému smluvnímu partnerovi usazenému v jiném členském státě, či dokonce složil jistotu ve výši odpovídající dosud neuhrazené ceně za dílo, aby bylo zajištěno zaplacení případné pokuty, která by mohla být uložena tomuto smluvnímu partnerovi v případě prokázání porušení pracovních předpisů prvního členského státu.*

Skutkové okolnosti: Čepelnik je společnost s ručením omezeným, která je usazena ve Slovinsku. Tato společnost uzavřela s M. Vavtim smlouvu o dílo na provedení stavebních prací na jeho domě nacházejícím se v Rakousku o celkové výši 12 200 eur. Dohodli se, že M. Vavti zaplatí zálohu ve výši 7 000 eur. Dne 16. března 2016 provedla finanční inspekce na staveništi kontrolu a konstatovala, že společnost Čepelnik nenahlásila dva vyslané pracovníky pracující na této stavbě u příslušného vnitrostátního orgánu v rozporu s příslušnými vnitrostátními předpisy a že tato společnost neměla k dispozici výplatnice v německém jazyce pro čtyři vyslané pracovníky v rozporu s předpisy. V návaznosti na toto zjištění finanční inspekce nařídila M. Vavtiti, aby pozastavil platby za dotčené dílo. Rovněž požádala okresní úřad, aby uložil M. Vavtimu povinnost složit jistotu ve výši dosud neuhrazené ceny za dílo, tj. 5 200 eur.

Právní stránka: Ochrana pracovníků, jakož i boj proti podvodům zejména v sociální oblasti a prevence zneužívání jsou cíli, které lze považovat za naléhavé důvody obecného zájmu, jimiž lze odůvodnit omezení volného pohybu služeb. Opatření stanovená vnitrostátní právní úpravou, která mají mimo jiné zajistit účinnost sankcí, které by mohly být uloženy poskytovateli služeb v případě porušení pracovních předpisů, lze v tomto směru považovat za opatření, která jsou s to zaručit uskutečnění těchto cílů. Pokud jde

o proporcionalitu takové právní úpravy ve vztahu k těmto cílům, je třeba nejprve uvést, že tato úprava umožňuje příslušným orgánům uložit objednateli díla povinnost pozastavit platby poskytovateli služeb, jakož i složit jistotu ve výši dosud neuhrazené ceny za dílo na základě „důvodného podezření na spáchání správního přestupku“ v rozporu s vnitrostátními pracovní právními předpisy. Tato právní úprava tedy umožňuje přijmout taková opatření ještě předtím, než příslušný orgán konstatuje, že byl spáchán správní přestupek svědčící o tom, že došlo k podvodu zejména v sociální oblasti, zneužití nebo praxi ohrožující ochranu pracovníků. Tato právní úprava dále nestanoví, že se poskytovatel služeb, vůči němuž takové podezření panuje, může před přijetím uvedených opatření vyjádřit ke skutečnostem, které jsou mu vytýkány. Nakonec je třeba uvést, že výše jistoty, jejíž složení může být nařízeno dotčenému příjemci služeb, se podle vnitrostátní právní úpravy dotčené v původním řízení rovná částí z ceny za dílo neuhrazené v době přijetí tohoto opatření. Příslušné orgány tak mohou výši této jistoty stanovit bez ohledu na případné konstrukční vady či jiná pochybení při plnění smlouvy o dílo na straně poskytovatele a může jít případně o částku značně přesahující částku, která by jinak byla zaplacená dotčeným objednatelem po ukončení prací. Z uvedených úvah vyplývá, že dotčená vnitrostátní právní úprava překračuje meze toho, co je nezbytné k dosažení cíle spočívajícího v ochraně pracovníků, jakož i boje proti podvodům zejména v sociální oblasti a prevenci zneužívání.

Související judikatura: Rozsudek ze dne 19. prosince 2012, *Komise v. Belgie*, C-577/10, EU:C:2012:814, ze dne 3. prosince 2014, *De Clercq a další*, C-315/13, EU:C:2014:2408.

Relevantní právní úprava: Článek 56 SFEU.

Memoria Srl (věc C-342/17)

Datum rozhodnutí: 14. listopadu 2018

Závěr: *Právo EU brání takové vnitrostátní právní úpravě, jež osobě, které byla předána pohřební urna, zakazuje, a to i navzdory výslovné vůli zesnulého, svěřit urnu do úschovy třetí osobě, ukládá jí uchovávat urnu ve svém obydlí, ledaže ji uloží na obecním hřbitově, a nadto zakazuje jakoukoliv činnost vykonávanou za účelem dosažení zisku, jejímž předmětem, i když nikoliv výlučným, je úschova pohřebních uren z jakéhokoliv titulu a na jakkoliv dlouhou dobu.*

Skutkové okolnosti: Memoria je společnost založená dne 1. prosince 2014, jejíž činnost spočívá v tom, že rodinám zesnulých, jejichž pozůstatky byly zpopelněny, poskytuje službu úschovy pohřebních urn prostřednictvím smlouvy o postoupení míst pro jejich uložení v kolumbáriích. Tato služba je prezentována tak, že má rodinám umožnit, aby nemusely uchovávat urny u nich doma, a současně jim nabízí snadnější přístup do prostor, v nichž jsou tyto urny uloženy, než je tomu u hřbitovů. Místa, kde jsou uvedené urny uchovávány, jsou prezentována jako prostory určené výhradně k jejich uložení v prostředí, které je esteticky příjemné, klidné, chráněné a vhodné k rozjímání a modlitbě na památku zesnulých. Od září 2015 uvedla Memoria do provozu prostory určené výlučně k uložení pohřebních urn, které nazývá „místa vzpomínek“, nacházející se v různých oblastech obce Padova. Přístup členů rodiny zesnulého na tato místa je podmíněn souhlasem s interním kodexem chování, který vyžaduje zejména dodržování pravidel dobrého vychování, slušnosti a důstojnosti, zákaz konzumace alkoholických nápojů a povinnost mít vhodné oblečení. Antonie Dall'Antonia je potenciální zákaznicí společnosti Memoria, která má v úmyslu nechat zpopelnit tělesné pozůstatky svého manžela a uložit popel v jednom z těchto zařízení. Obec Padova však přijala rozhodnutí č. 84 ze dne 30. listopadu 2015, kterým se mění nařízení této obce o pohřebních službách. V důsledku těchto změn je výslovně vyloučena možnost, aby osoba, které je předána pohřební urna do úschovy, využila za účelem úschovy této urny mimo domov služeb soukromého podniku, řízeného nezávisle na obecní hřbitovní službě.

Právní stránka: Pokud jde zaprvé o odůvodnění související s ochranou veřejného zdraví, z ustálené judikatury Soudního dvora vyplývá, že ochrana veřejného zdraví patří mezi naléhavé důvody obecného zájmu uznávané unijním právem a členské státy mají v této oblasti široký prostor pro uvážení. Takový cíl však nemůže odůvodnit omezení dotčené v původním řízení, jelikož popel zemřelého, na rozdíl od tělesných pozůstatků, je z biologického hlediska inertní, neboť je žárem sterilizován, takže jeho úschova nemůže obnášet omezení nutné z důvodů veřejného zdraví. Z toho důvodu není cíl ochrany veřejného zdraví uváděný obcí Padova a italskou vládou způsobilý odůvodnit omezení svobody usazování zavedená vnitrostátní právní úpravou dotčenou v původním řízení. Zadruhé,

pokud jde o cíl ochrany náležitě úcty k památce zesnulých, ten může rovněž představovat naléhavý důvod obecného zájmu. Kromě toho lze zajisté mít za to, že vnitrostátní právní úprava zakazující soukromým podnikům provozovat úschovu pohřebních urn je způsobilá zaručit dosažení tohoto cíle. Takový zákaz totiž může zaručit, že úschova těchto urn bude svěřena zařízením, která podléhají specifickým povinnostem a kontrolám, jež mají zajistit náležitou úctu k památce zesnulých. Nadto je způsobilý zaručit, že v případě, že dotčené podniky činnost úschovy ukončí, nebudou dotčené urny opuštěny nebo jejich obsah rozptýlen nepatřičným způsobem na nepatřičných místech. Je však třeba konstatovat, že existují méně omezující opatření umožňující dosáhnout uvedeného cíle, jako je zejména povinnost zajistit úschovu urn za podobných podmínek jako obecní hřbitovy a v případě ukončení činnosti přemístit tyto urny na veřejný hřbitov nebo je vrátit příbuzným zesnulého.

Související judikatura: Rozsudky ze dne 10. března 2009, *Hartlauer*, C-169/07, EU:C:2009:141, a ze dne 23. prosince 2015, *Hiebler*, C-293/14, EU:C:2015:843.

Relevantní právní úprava: Článek 49 SFEU

Maniero (věc C-457/17)

Datum rozhodnutí: 15. listopadu 2018

Závěr: *Skutečnost, že soukromá nadace usazená v členském státě vyhradí udělování stipendií určených k podpoře právních výzkumných nebo studijních projektů v zahraničí uchazečům, kteří v tomto členském státě úspěšně složili takovou zkoušku z práva, není nepřímou diskriminací na základě rasy nebo etnického původu.*

Skutkové okolnosti: Heike Jonny Maniero je italským státním příslušníkem, který se narodil a bydlí v Německu. V roce 2013 získal univerzitní titul Bachelor of Laws na Haybusakově univerzitě v Jerevanu (Arménie). V dopise ze dne 11. prosince 2013 se H. J. Maniero dotázal nadace na podmínky vyžadované pro získání stipendia v rámci programu nadace nazvaného „Bucerius Jura“ (dále jen „program Bucerius Jura“), jehož cílem je podporovat právní výzkumné nebo studijní projekty v zahraničí. Dopisem ze dne 17. ledna 2014 informovala nadace H. J. Maniera o tom, že předpokladem obdržení stipendia je úspěšné složení první státní zkoušky z práva. V dopise z téhož dne žalobce odpověděl nadaci, že univerzitní titul, který získal v Arménii na

konci pětiletého studia, je srovnatelný s druhou státní zkouškou z práva, neboť opravňuje jeho držitele k tomu, aby vykonával v této třetí zemi funkci soudce a povolání advokáta. Dodal, že podmínka vyžadovaná pro získání stipendia v rámci programu Bucerius Jura by mohla porušovat obecnou zásadu rovného zacházení, neboť je diskriminací na základě etnického nebo sociálního původu. H. J. Maniero nepodal ve lhůtě stanovené k tomuto účelu žádost o stipendium v rámci uvedeného programu. V pozdější korespondenci s nadací H. J. Maniero tvrdil, že ho od podání žádosti o stipendium odradil negativní postoj nadace. H. J. Maniero podal proti nadaci žalobu znějící na zdržení se diskriminace na základě jeho věku a původu a na zákaz této diskriminace, na zaplacení částky 18 734,60 eura a na uložení povinnosti zaplatit mu náhradu další škody vzniklé z titulu cestovních výdajů.

Právní stránka: Nepřímou diskriminací se rozumí případ, kdy by v důsledku navenek neutrálního předpisu, kritéria nebo zvyklosti byla znevýhodněna osoba určité rasy nebo etnického původu v porovnání s jinými osobami, ledaže uvedený předpis, kritérium nebo zvyklost je objektivně odůvodněn legitimním cílem a ledaže prostředky k dosažení tohoto cíle jsou přiměřené a nezbytné. Výraz „znevýhodnění“ musí být chápán tak, že znamená, že z důvodu dotčeného předpisu, kritéria nebo zvyklosti jsou specificky znevýhodněny osoby určité rasy nebo etnického původu. Takový pojem může tedy být použit jen tehdy, jestliže je účinkem údajně diskriminačního opatření znevýhodnění určitého etnického původu. Kromě toho existence nepříznivého zacházení nemůže být konstatována obecně a abstraktně, nýbrž specificky a konkrétně ve vztahu k dotčenému příznivému zacházení.

Související judikatura: Rozsudky ze dne 16. července 2015, *ČEZ Razpredelenie Bulgaria*, C-83/14, EU:C:2015:480, a ze dne 6. dubna 2017, *Jyske Finans*, C-668/15, EU:C:2017:278.

Relevantní právní úprava: Článek 2 odst. 2 písm. b) směrnice 2000/43/ES, kterou se zavádí zásada rovného zacházení s osobami bez ohledu na jejich rasu nebo etnický původ.

BTA Baltic Insurance Company (věc C-648/17)

Datum rozhodnutí: 15. listopadu 2018

Závěr: Pojem „provoz vozidel“, důležitý z hlediska pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontroly povinnosti

uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění, se vztahuje i na situaci, v níž cestující ve vozidle stojícím na parkovišti při otevírání dveří tohoto vozidla narazil do vozidla stojícího vedle něj a poškodil ho.

Skutkové okolnosti: Dne 24. října 2008 cestující v motorovém vozidle zaparkovaném na parkovišti supermarketu (dále jen „první vozidlo“) při otevírání pravých zadních dveří tohoto vozidla poškodil levou zadní stranu sousedního vozidla (dále jen „druhé vozidlo“). Majitel druhého motorového vozidla a řidič prvního motorového vozidla vyplnili na místě nehody společný záznam o dopravní nehodě, v němž řidič prvního motorového vozidla uznal svou vinu a uvedl, že cestující v prvním motorovém vozidle poškodil jeho dveřmi druhé motorové vozidlo. Společnost BTA uzavřela dobrovolnou pojistnou smlouvu s majitelem druhého motorového vozidla. Občanskoprávní odpovědnost z provozu motorových vozidel byla pojištěna u společnosti BAN. Společnost BTA zaplatila svému zákazníkovi, majiteli druhého motorového vozidla, podle pojistné smlouvy, kterou s ním uzavřela, částku ve výši 47,42 lotyšských latů (LVL) (přibližně 67,47 eura), která odpovídala nákladům na opravu škody způsobené na tomto vozidle po odečtení spoluúčasti. Tato společnost následně vyzvala BAN, aby jí uhradila takto vynaložené náklady. Společnost BAN odmítla uhradit tyto náklady z důvodu, že nehodu, k níž došlo mezi těmito dvěma stojícími vozidly, nelze považovat za „pojistnou událost“ ve smyslu zákona o povinném pojištění. Společnost BTA nato podala proti společnosti BAN žalobu na náhradu pojistného plnění, které zaplatila majiteli druhého motorového vozidla. Soud prvního stupně a odvolací soud její žalobě vyhověly.

Právní stránka: Účelem unijní právní úpravy v pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu vozidel je jednak zajistit volný pohyb jak vozidel, která mají obvyklé stanoviště na území Evropské unie, tak osob, které jimi cestují, a jednak zaručit, že s osobami poškozenými nehodami způsobenými těmito vozidly bude zacházeno srovnatelným způsobem bez ohledu na to, na kterém místě na území Unie k nehodě dojde. Z vývoje této právní úpravy dále vyplývá, že cíl ochrany poškozených dopravními nehodami způsobenými těmito vozidly byl unijním normotvůrcem trvale sledován a posilován, pod pojem „provoz vozidel“, jenž je v něm uveden, spadají nejen případy silničního provozu, tj. provoz na veřejných komunikacích, ale že se tento pojem vztahuje i na jakékoli

použití vozidla, které odpovídá jeho obvyklé funkci. Jelikož dotčená motorová vozidla mohou být běžně bez ohledu na své vlastnosti používána jako dopravní prostředky, vztahuje se pojem „provoz vozidel“ na jakékoli používání vozidla jako dopravního prostředku. V projednávaném případě je třeba mít za to, že otevření dveří vozidla představuje jeho použití, které odpovídá jeho funkci dopravního prostředku, jelikož umožňuje zejména nástup a výstup osob či nakládku a vykládku zboží, které má být tímto vozidlem přepraveno nebo bylo přepraveno.

Související judikatura: Rozsudky ze dne 4. září 2014, *Vnuk*, C-162/13, EU:C:2014:2146, ze dne 28. listopadu 2017, *Rodrigues de Andrade*, C-514/16, EU:C:2017:908, ze dne 23. října 2012, *Marques Almeida*, C-300/10, EU:C:2012:656.

Relevantní právní úprava: Čl. 3 odst. 1 směrnice Rady 72/166/EHS o sblížení právních předpisů členských států týkajících se pojištění občanskoprávní odpovědnosti z provozu motorových vozidel a kontroly povinnosti uzavřít pro případ takové odpovědnosti pojištění.

Verbraucherzentrale Baden-Württemberg (věc C-330/17)

Datum rozhodnutí: 15. listopadu 2018

Závěr: Při uvádění leteckých tarifů za letecké služby uvnitř Společenství jsou letečtí dopravci, kteří neuvádějí tyto tarify v eurech, povinni zvolit si možnost uvádět je v národní měně, která objektivně souvisí s nabízenou službou. Tak tomu je zejména v případě měny, která je zákonným platidlem v členském státě, v němž se nachází místo odletu nebo přeletu dotčeného letu.

Skutkové okolnosti: Germanwings je leteckým dopravcem se sídlem v Německu. Počátkem září 2014 rezervoval zákazník nacházející se v Německu na internetové stránce www.germanwings.de provozované Germanwings let z Londýna do Stuttgartu. Na této stránce byla cena letu uvedena jen v librách šterlinků. Kromě toho v návaznosti na rezervaci uvedeného letu obdržel zákazník fakturu, na které byly uvedeny tato cena letu a další náklady v librách šterlinků. Vzhledem k tomu, že úřad na ochranu spotřebitele, kterému uvedený zákazník předal tyto informace, měl za to, že toto jednání je nekalým jednáním a že ceny měly být uvedeny v eurech, podal k zemskému soudu v Kolíně nad Rýnem žalobu proti Germanwings znějící na

zdržení se tohoto jednání, které tento soud vyhověl. Germanwings podala odvolání proti rozhodnutí tohoto soudu k vrchnímu zemskému soudu v Kolíně nad Rýnem, kterému bylo vyhověno z důvodu, že nařízení č. 1008/2008 nezakazuje, aby letečtí dopravci uváděli letecké tarify v jiné měně než v eurech.

Právní stránka: Cílem čl. 23 odst. 1 nařízení č. 1008/2008 ve spojení s čl. 2 bodem 18 tohoto nařízení a ve světle jeho bodu 16 odůvodnění je zajistit transparentnost cen spočívající v tom, že všechny složky konečné ceny, jež má být zaplacená, k nimž patří také letecký tarif, jsou uváděny tak, že zajišťují nejen zdravější konkurenci mezi leteckými dopravci, ale také možnost zákazníka kdykoli účinně a úplně srovnat ceny udávané různými leteckými dopravci za stejnou službu. Cílem nařízení č. 1008/2008 je tedy zajistit, aby zákazník mohl posoudit, zda je konečná cena, jež má být zaplacená a kterou udávají různí letečtí dopravci za stejnou službu, vyšší nebo nižší. Nelze přitom než konstatovat, že tento cíl účinné srovnatelnosti cen by byl ohrožen, pokud by čl. 23 odst. 1 nařízení č. 1008/2008 ve spojení s čl. 2 bodem 18 měl být vykládán v tom smyslu, že volba, kterou mají letečtí dopravci při určování měny, ve které uvádějí letecké tarify za letecké služby uvnitř Společenství, není žádným způsobem omezena. Takový výklad by totiž měl za následek, že různí letečtí dopravci by případně mohli uvádět letecké tarify za stejnou službu v různých měnách, aniž by tyto měny měly souvislost s nabízenou službou nebo zákazníkem. Taková situace by mohla nejen být pro tohoto zákazníka zavádějící, pokud jde o cenu, kterou má skutečně zaplatit, ale kromě toho by vedla k tomu, že by pro něj bylo obtížnější účinně srovnat ceny udávané různými leteckými dopravci.

Související judikatura: Rozsudek ze dne 6. července 2017, *Air Berlin*, C-290/16, EU:C:2017:523, ze dne 11. července 2018, *E LATS*, C-154/17, EU:C:2018:560.

Relevantní právní úprava: Článek 23 odst. 1 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1008/2008 o společných pravidlech pro provozování leteckých služeb ve Společenství.